

Enyhíteni a gondon

Vasúti rakodási verseny

Az őszi szállítási csúcset egyik évről évre visszatérő problémája, hogy a fuvaroztató vállalatok nem rakják meg, vagy nem rakják ki időben a kapott vasúti kocsikat. Ezzel sok gondot okoznak a vasútnak, neheztik a forgalom zavartalan lebonyolítását. Különösen elégtelen a rakodás a hétvégeken. Keddtől péntekig tart a rakodási csúcsidőszak, szombaton és vasárnap pedig kevés helyen rakodnak, sokáig állnak a vasúti kocsik. Ez a helyzet lényegében hétről hétre ismétlődik.

A vasúti fuvarozás egyenletességét elsősorban a hétvégi árufeladások növelésével és a rakott kocsik folyamatos kirakásával lehet elősegíteni. E célok megvalósítása érdekében a Központi Szállítási Tanács titkársága a MÁV Vezérigazgatóságával együttműködve

valamennyi fuvaroztató részére az idén is őszi forgalmi „vasúti rakodási versenyt” hirdetett. A versenyt két időszakra hirdették meg, az első szeptember 14-től október 31-ig, a második pedig november 1-től december 15-ig tart.

A versenyidőszakban a vasúti hálózaton szombat, vasárnap összesen 6,9 millió tonna áru berakását kell biztosítani. Ez azt jelenti, hogy az első időszakban összesen legalább 3,2 millió, a másodikban pedig legalább 3,7 millió tonna árut kell a rendelkezésre átdot kocsikba a jelzett napokon berakni. Hogy ez teljesíthető legyen, az árufeladó fuvaroztatók felügyeleti szerveinek meghatározta a berakandó arányt, aminek legalább 93 százalékát kell hét végi napokon teljesíteni. A 93 százalékos, vagy ennél magasabb teljesíté-

sítés esetén a rakodások szervezésében részt vevő központi, valamint vállalati dolgozókat jutalomban részesítik.

A hét végi vasúti kirakások fokozására indított verseny alapja pedig az igazgatóságok részére megállapított kocsikirakási terv teljesítése. A vasútigazgatóságok e tervek teljesítése esetén az erre a célra biztosított keretből jutalmazásra tehetnek javaslatot. Jutalomban azok a vállalatok szállításvezetői, szállításszervezői részesíthetők, akik a kocsik kirakásának szervezésében, a rakodások lebonyolításában kimagasló eredményt érnek el.

A verseny értékelését a Központi Szállítási Tanács titkársága és a MÁV Vezérigazgatóság kereskedelmi főosztálya a teljesítési adatok alapján végzi majd el.

G. J.

Fázunk-e a téltől?

4. Akkor is van szén, amikor nincs

„Tisztelt szerkesztőség! Tanácsot kérek, mitévő legyek. Itt állok, nyakamon a gond, dal, miből lesz a gyerekeimnek meleg a télen? Ha becsületesen beállok a sorba, elfogy a szabadságom. Mert a szén is elfogy az orrom elől, és újra állhatok sorba. Ha pedig nem állok sorba és úgyveszek szenet, akkor rossz a lelkiismeretem, mert más sorbanállókól veszem el a nekik járó tűzrevalót. Mer, bizony akkor is van szén, amikor nincs!” — írja Almássy Kálmán, aki belefáradva a hiábavaló ácsorgásba, reményvesztetten téblábolt a telepen. Mint meséli, leszóltatták, mire van szüksége? Szénre, felelte olyan hangsúllyal, mint aki akár azt is mondhatta volna: egy zacskó aranyrögge.

— Mennyi köll? — kérdezték tőle, amitől kiújult a gyomorgrörcse. Utálta a rossz vicceket.

— Húsz mázsa.
— Az semmi.
— Akkor negyven.
— Jó, legyen negyven. Mikor vigyem?

— Most, de honnan?
— Innen — mutatott a szénrakásra a fuvaros (fel)hajója.

Almássy Kálmán lelkifurdalástól szorongatva állt rá az alkura, s rohant a pénztárhoz fizetni. Ezután ragadtott tollat. „...mert én kérem, látom a szenet, amit rakodnak a kocsira, látom a fuvarost is, amint magabiztosan irányítja a rakodót, s tudom, hogy nekem viszik. Odabent pedig azt mondják, hogy egy deka szén sincs a telepen, ezért ki sem állítják a számlát, s így nincs is miért fizetni. És főleg, ki nekem fizet?!” Vagy mégis van, aki elveszi a pénzt??

Az ilyenfajta alkuk az egyoldalú kiszolgáltatottság alapján kötetnek meg. A hiánygazdálkodás vámszedői jól tudják, az ellátási gondok, az embert próbáló megállító sorállások — előző nap délutántól másnap reggelig, amikor közik, kár volt éjszakázni — úgy megoldozzák a szerencsétlen vásárlót, hogy örül, ha fizethet. Igaz, nem annyit, mint amit hivatalosan köstöl az áru, s a fuvardíjra meg még csak irányadó fogódzó sincsenek — pedig annak sem a csillagos ég a határa —, de hát kit érdekel az, ha

végre tudja, megvan a téli tüzelője, s legalább nem minusz tizenöt fokban kell ugyanezt a cirkuszt végigbohóckodnia. Leszámolja a pénzt, s bár érzi, hogy becsapták, még az önkéntes cinkosságát is vállalja megfélemlítettségében: S. B-né sírva panaszkodott a szerinte illetékesnél, ám fejvesztve menekült, amikor jegyzőkönyvet akartak felvenni. Sorbanállásnál megbotránkozás nélkül meséli a szőregi férfi „halvan mázsát akart adni a fuvaros nyolcezer forintért...”

Szén pedig van! A hazai szenek mellé érkezett már az országba lengyel, francia, sőt svájci szén is. Hát honnan jöhetne még?

A statisztikák tanúsága szerint az idén szeptember elsejéig Csongrád megyében mindegyik tüzelőfajtaból többet adtak el, mint tavaly ilyenkor. Szénből a múlt évi 47 ezer 983 tonnájával szemben az idén 54 ezer 508 tonna talált vevőre (s ebből a lakossági forgalomba a 84-es 37 ezer 797 tonnával szemben 43 ezer 484 tonna került). A brikett mennyisége tavaly 39 ezer 811 tonna volt (a lakossági áru 36 ezer 104), az idén már 47 ezer tonnát adtak el (a lakosságnak 44 ezer 936 tonnát), kocszból tavaly 990 tonnát, az idén 2591 tonnát vásárolt a lakosság, a tüzelőfa mennyisége (lakossági vásárlás!) tavaly 12 ezer 685, az idén 13 ezer 407 tonna volt. Az adatok szépek, az

éjszakázó sorok csúnyák! A Tüzelő-statisztikához részletezés nélkül vegyük hozzá a körzetünk ellátásáért felelős szövetkezetek legnagyobbikát: a Dél-Tisza Menti Áfész két „föböltja” az algyői és a szőregi elosztótelep csupán a kocszból kapott annyi, mint amennyit igényelt. Minden más tüzelőanyagból lényegesen kevesebb érkezett mindkét telepre. És innen osztják a községi telepekre tovább. A hiányt!...

Bár az a célunk, hogy a drága olajat mindenféle mással „kiváltssuk”, s ne tüzeljük el, olajkályhával jó néhányan sütenek még. A tavalyi tapasztalatokról és az ideai kilátásokról érdeklődve az ÁFOR Tiszántúli Területi Központjától a következő tájékoztatást kaptuk. Tavaly nem volt gond az ellátással, s az év utolsó negyedében Csongrád megyében 19 ezer 630 tonnát adtak el, amelyből a szegedi kutaknál 2400 tonnát, az algyői elosztótelepről 8800 tonnát értékesítettek. Ebből a lakosságnak 11 ezer 27 tonna jutott, úgy, hogy Algyőről 3635, Szegedről 2190 tonnát „mérték szét”.

A vállalat vezetői ígérték, hogy az idén ezt a mennyiséget nemcsak tartani tudják, hanem szükség esetén növelni is. A tárolókapacitás elegendő hozzá! Rajtuk — úgy tünik — nem múlik. A többi a téltől függ.

Igriczi Zsigmond

Betakarították a lent és a kenderet

Az idén jó termést takarítottak be kenderből, és lenből, mindkét ipari növénynek folyamatban van az átvétele. Az értékes rostonvények minősége is kiváló. A kendertermés — hasonlóan az előző évekhez — fedezi a hazai szükségletet, lenből azonban a feldolgozóipar igénye nagyobb, mint amennyi hazánkban terem.

A magyar talaj- és éghajlati viszonyok különösen kedveznek a kendernek, a nyersnövény magas és karcsú, szakítószilárdsága kiváló, színe világos. Mindezek a tulajdonságok lehetővé teszik, hogy míg világszerte csak zsineget és kötelet készítenek a kenderből, hazánkban szövőfonalat, s abból különleges tulajdonságú műszaki ponyvát is szőnek. A kender termőterülete a különleges minőség és a jó terméshozadék ellenére sem növekszik évi öt-ezer hektár fölé, pedig a 7-9 tonnás hektáronkénti átlag a világszínvonal kétszerese. A mezőgazdasági üzemek csak nehezen vállalják a nehéz fizikai munkát, és a sok gondoskodást igénylő kender termesztését. Ugyanez a helyzet a len termesztésével is. A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok inkább más, számukra kifizetődőbb növényt vetnek. Igaz, a len termesztési feltételei hazánkban kedvezőtlenebbek a kenderénél. Ezért az érdekelt iparvállalatok a gazdaságok ösztönzésére kender-, illetve rostlen-termesztési rendszert hoztak létre. A két rendszer összesen mintegy hetven gazdasággal áll szoros kapcsolatban; három-öt éves termelési szerződéseket kötnek partnereikkel, segítséget nyújtanak megfelelő vetőmag és műtrágyák beszerzésére, sőt a termelési rendszerek e célra kialakított laboratóriumában elvégzik a növények termesztéséhez szükséges kutatásokat is. A több éve sikeresen működő termelési rendszerek tevékenységének köszönhetően, ha a termőterület nem is növekedett, annak csökkenése sem következett be. Ez pedig lehetővé tette, hogy a BUDA-FLAX, Lenfonó és Szövőipari Vállalat, valamint a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat, vagyis a két legnagyobb felhasználó az utóbbi időben fejleszthette gyártmányait. A kender felhasználói újabb, különlegesen vékony, ugyanakkor erős zsineget fejlesztettek ki. A hazai ellátás mellett

ezekből konvertibilis elszámolási piacra is jut. A BUDA-FLAX-nál pedig olyan vékony lenfonalat, illetve ebből szőtt könnyű ruházati terméket dolgoztak ki, amely egyaránt keresett itthon és a világpiacon. A vállalat fonodájában és szövődjében — a meglévő berendezéseket kiegészítve — újabb speciális gépeket helyeznek üzembe.

A lenipari fonógépek, fonalfestő-berendezések, nagy teljesítményű, új rendszerű szövőgépek és anyagmozgató berendezések üzembe állításával a tervek szerint jelentősen bővül a BUDA-FLAX konvertibilis exportja.

Gabonatermelési tapasztalatcsere

Gabonatermelési tapasztalatcsere kezdődött szerdán Bábólnán, az Iparserű Kukuricatermelő Közös Vállalatnál. A háromnapos rendezvényen az IKR 245 termelőüzemének 800 szakembere értékeli a taggazdasági adatok számítógépes feldolgozása alapján a búzatermelés idej tapasztalatait.

Már az első napi tanácskozáson kitűnt, hogy az IKR technológiája jó, alkalmas a hozamok további gazdaságos növelésére. Ebben az évben a 230 búzatermelő taggazdaságban, 240 ezer hektár területen 5207 kilogramm hektáronkénti átlagtermést takarítottak be.

Konzervipari csúcsidény

Teljes kapacitással dolgozik a konzervipar 16 gyára, most van a csúcsidény. Naponta 10-11 ezer tonna nyersanyagot fogadnak, kétszer annyit, mint az év más időszakában. Ezért az ágazat 23 ezer dolgozója három műszakban végzi a feldolgozást, de még így is szükség van kiegészítő, erőkre. Több

helyen, így például Nagykovácsán, Debrecenben, Kecskeméten, Nyíregyházán középiskolák diákok is részt vesznek a beérkező termékek válogatásában, előkészítésében, vagy a csomagolásban. A legnagyobb mennyiségű nyersanyag most a paradicsom és a paprika.

Nagy László felvétele

A rokkantak világnapján

Tegnap, szerdán, a rokkantak világnapja alkalmából kiállítás rendezett a mozgáskorlátozottak megyei egyesületének szegedi csoportja tagjainak munkáiból. A Haza-fias Népfőnt Belváros IV/B körzeti bizottságának klubjában egyebek között Kerekes József apátfalvi naiv festő képeit, Kiss Ferenc gobelinjeit, Mészáros Ágnes ikebanáit, horgolásait, Dunai Józsefné kalocsai hímzéseit láthatták az érdeklődők. Délután Michailovits Lehel, az egyesület vezetője megemlékezett a világnapról. A népfőnt körzeti bizottsága ezután vendégül látta a mozgássérülteket, akik a zánkaszéki citerazenekar műsorában is gyönyörködhetek. Képünkön: a kiállítás részlete.

Szénkutatás az ajkai medencében

Befejeződtek a földtani kutatások az Ajka II. elnevezésű szénlelőhelyen. A feladatot a Veszprémi Szénbányák Vállalat megbízásából az Országos Földtani Kutató és Fúró Vállalat és az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet szakemberei oldották meg. Káptalanfa, Gyepükaján és Csabrendek község térségében együttesen 52 ezer méter kutatófúrást végeztek. Ezekkel és a geofizika módszereivel megállapították, hogy az említett területen a kibányászható szén mennyisége meghaladja a 100 millió tonnát, a minősége jobb, mint az ajkai medencében ma bányászható széné. A 70 százalékos eródművi, 30 százalékos lakossági felhasználásra alkalmas szén átlagban 500-600 méteres mélységben, vastag szelvényekben helyezkedik el, tehát korszerű technológiával gazdaságosan kitermelhető.

A kutatók megállapításai alapján az idén megkezdik az új bánya tervezését, várhatóan 1987-ben pedig az első akna mélyítését is. Az új bánya előreláthatóan 1995-ben kezd meg a termelést.

Az Ajka II. lelőhely kutatása 1982-ben kezdődött, és a hazai szénbányászati történetében rekord idő alatt fejeződött be. A gyorsított kutatásra azért volt szükség, mert a már több mint 100 éve művelt ajkai bányák szénkészlete kimerülőben van. A régi bányászok során ott hagyott szén felkutatásával, a korábban gazdaságtalanul kitermelhetőnek ítélt készletek felszínre hozásával, és más módszerekkel is már csak 1995-ig tudják meghosszabbítani az élettartamukat. Az új bánya hosszú időre biztosítja az ajkai szénmedence több ezer bányászának foglalkoztatását.

Köztéri lámpaoszlopok a Dunai Vasműből

A köztéri világítást szolgáló lámpaoszlopok mintapéldányai készültek el a Dunai Vasműben. A kohászati kombinát tervezői irodája és lemezfeldolgozó gyáregysége közös munkájuként spirálisan hegesztett csövekből és egyenes varratú profilcsövekből gyártják majd a 10-15 méter magas és 3-4 méter magas változatban készülő oszlopokat, amelyek két négyirányú karjainak végén gömb üvegburába foglalják a világítótesteket. Az acéloszlopok élettartama

minimálisan 30-40 esztendő. A Dunai Vasmű új termékei iránt máris élénk érdeklődnek a városi tanácsok és kivitelező építőipari vállalatok egyaránt. A Vasmű ennek alapján már fel is készült az első 500-1000 darabos széria gyártására. Az izléses formájú, szép kivitelű lámpaoszlopokból — mutatóba — a lemezfeldolgozó gyáregység dunaiújvárosi Duna-parti szabadidőparkjában is felállítottak néhányat.